

РЕШЕНИЕ

« 15 »_декабря 2023 ел

КАРАР

№ 2

«Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районның
«Урыс авыл жирлеге» муниципаль мөлкәтенә ия булу, аннан файдалану,
идарә итү һәм эш итү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау турында»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми
принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге №131-ФЗ Федераль закон,
«Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге
№45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Минзэлэ
муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы
нигезендә, муниципаль мөлкәтне нәтижәле файдалану максатларында,

Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районның Урыс авыл жирлеге
Советы каар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районның «Урыс авыл
жирлеге» муниципаль мөлкәтенә ия булу, алардан файдалану, идарә итү һәм эш
итү тәртибен, 1 нче күшымта нигезендә расларга.

2. «Минзэлэ муниципаль районның Урыс авыл жирлеге милкендәге мөлкәт
белән идарә итү һәм эш итү тәртибе турында» 2016 елның 15 декабрендәге №3
Татарстан Республикасы Минзэлэ муниципаль районның Урыс авыл жирлеге
советы каарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Элеге каар рәсми басылып чыгарга тиеш.

4. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны даими рәвештәге
законлылық, хокук тәртибе һәм депутат эшчәнлеге мәсьәләләре буенча депутат
комиссиясенә йөкләргә

Жирлек башлыгы, Совет рәисе

И.С. Аксюкова

Татарстан Республикасы
Минзәлә муниципаль
районының Урыс авыл
җирлеге Советы карарына
кушымта

Нигезләмә
«Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның
«Урыс авыл җирлеге» милкәндәгә мөлкәт белән идарә
итү һәм эш иту тәртибе турында»

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданлык кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль закон, «дәүләт һәм муниципаль милекне хосусыйлаштыру турында» 21.12.2001 № 178-ФЗ Федераль закон, 03.11.2006 № 174-ФЗ Федераль закон нигезендә эшләнгән закон конкуренцияне яклау турында, «Муниципаль милектә булган мөлкәтне үзидарә белән бәйле мәсьәләләрне ҳәл иту тәртибе турында» 06.08.2008 № 71-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 № 45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законы, Минзәлә муниципаль районы «Урыс авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы белән расланган Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Урыс авыл җирлеге Советы 10.03.2016 ел № 1 карары белән расланган .

1.2. Муниципаль милекне нәтижәле файдалануны тәэммин иту, шулай ук аны алга таба үстерү өчен хокукый һәм икътисадый база булдыру максатларында әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс авыл җирлеге» МБ муниципаль милкен биләү, алардан файдалану, идарә иту һәм аның белән эш иту тәртибен билгели.

1.3. Әлеге Нигезләмә белән түбәндәгеләр билгеләнә:

- 1) муниципаль мөлкәтнең составы;
- 2) муниципаль мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә иту һәм аның белән эш итуңең төп максатлары һәм бурычлары;
- 3) муниципаль мөлкәткә, шул исәптән муниципаль учреждениеләргә беркетелгән оператив идарә хокукинда, шулай ук муниципаль казнаны тәшкил итүче мөлкәткә ия булу, аннан файдалану, идарә иту һәм аның белән эш иту тәртибе;
- 4) хужалык жәмғиятъләренең устав капиталларында муниципаль берәмлекнең акцияләре (өлешләре) белән идарә иту һәм эш иту тәртибе;
- 5) муниципаль мөлкәтне юкка чыгару тәртибе;
- 6) муниципаль мөлкәтне исәпкә алу тәртибе һәм аннан файдалануны

тикшереп торуны гамәлгә ашыру тәртибе.

1.3. Әлеге Нигезләмәнең гамәли көче авыл жирлеге бюджеты чаралары белән эш итүгә кагылмый.

1.4. Муниципаль милектәге мәлкәт оператив идарә хокукинда муниципаль бюджет учреждениеләренә Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә нығытыла . һәм әлеге Нигезләмә белән.

Муниципаль предприятиеләргә һәм учреждениеләргә беркетелмәгән башка муниципаль мәлкәт Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге казнасы составын тәшкил итә.

1.6. Муниципаль милектә түбәндәгеләр булырга мөмкин:

1) жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарә вазыйфаи затлары, муниципаль хезмәткәрләр, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләре эшчәнлеген тәэммин итү өчен билгеләнгән мәлкәт;

2) жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мәлкәт, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очракларда;

3) жирле үзидарә органнарына федераль законнар белән бирелгән һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү өчен кирәклө мәлкәт;

4) муниципаль берәмлек чикләрендә жирлекләрне электр - һәм газ белән тәэммин итү өчен билгеләнгән мәлкәт;

5) муниципаль район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш жирле әһәмияттәге автомобиль юллары, шулай ук мондый автомобиль юлларына хезмәт күрсәту өчен билгеләнгән мәлкәт;

6) пассажирлар транспорты һәм муниципаль берәмлек территориясендә жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәту өчен билгеләнгән башка мәлкәт;

7) муниципаль берәмлек территориясендә гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен кисәту һәм бетерү өчен билгеләнгән мәлкәт;

8) муниципаль берәмлек территориясендә жәмәгать тәртибен саклауны оештыру өчен билгеләнгән мәлкәт;

9) һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта (тулы) гомуми белем бирүне тәэммин итү, шулай ук каникуллар вакытында балаларга өстәмә белем бирү һәм ял итүне оештыру өчен билгеләнгән мәлкәт;

10) муниципаль берәмлек территориясендә ашыгыч медицина ярдәме күрсәту (санитар-авиация ярдәменнән тыш), амбулатор-поликлиника, стационар-поликлиника һәм хастаханә учреждениеләрендә беренчел медицина-санитария ярдәме күрсәту, йөклелек чорында, бала тапканнан соң хатын-кызларга медицина ярдәме күрсәту өчен билгеләнгән мәлкәт;

11) көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларын утильләштерү һәм эшкәрту өчен билгеләнгән мәлкәт;

12) архив фондлары, шул исәптән жир төзелеше һәм шәһәр төзелеше документлары кадастры, шулай ук күрсәтелгән фондларны саклау өчен билгеләнгән мәлкәт;

- 13) муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару (халыкка жіткерү) өчен кирәkle мәлкәт;
- 14) федераль законнар нигезендә муниципаль берәмлекнен, муниципаль милкенә кертелгән жир кишәрлекләре;
- 15) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге милкендәге буалар, су белән алмаштырылган карьеरлар;
- 16) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» МБ территориясендә жирле әһәмияттәге дәвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны саклауны булдыру, үстерү һәм тәэмин итү өчен билгеләнгән мәлкәт;
- 17) муниципаль берәмлек составына керүче жирлекләрне, жирле үзидарә органдары белән Килешүләр булганда, ял итүне оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләрен күрсәту өчен билгеләнгән мәлкәт;
- 18) муниципаль берәмлек территориясендә физик культураны һәм массакүләм спортны үстерү өчен билгеләнгән мәлкәт;
- 19) халыкны һәм муниципаль берәмлек территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау оештыру өчен билгеләнгән мәлкәт;
- 20) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау өчен билгеләнгән мәлкәт;
- 21) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкарләре) тарихи-мәдәни әһәмияттәге категориясенә бәйсез рәвештә;
- 22) Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» МБ территориясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү өчен билгеләнгән мәлкәт, шул исәптән кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм үстерү өчен;
- 23) муниципаль берәмлек территориясендә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм күрсәту өчен билгеләнгән мәлкәт.

2. Муниципаль мәлкәткә ия булу, андан файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итү максатлары һәм бурычлары

2.1. Муниципаль милектәге объектларга хужа булуның, алардан файдалануның, идарә итүнең һәм аның төп максатлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

- 1) муниципаль берәмлекнен матди-финанс хәлен нығыту;
- 2) социаль-икътисадый үсеш өчен кулланыла торган муниципаль милектәге мәлкәтне үрчетү һәм аның торышын яхшыру;
- 3) авыл жирлеге бюджеты керемнәрен арттыру;
- 4) Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукий актлар нигезендә башка максатлар.

2.2. Әлеге Нигезләмәнен 2.1 пунктында билгеләнгән максатларга ирешү өчен түбәндәгә бурычлар билгеләнә:

1) Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетына файдаланылмый торган муниципаль милек объектларын граждан әйләнешенә жәлеп итү, алардан файдалануның нәтижәлелеген арттыру исәбенә салым булмаган кертемнәрне арттыру;

2) муниципаль милекне саклап калу һәм үрчетү, биләү, файдалану, идарә итү һәм эш итү Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетына керемнәрне, шулай ук халыкның ижтимагый ихтыяжларын тәэммин итү өчен кирәkle мәлкәтне жәлеп итүне тәэммин итә;

3) муниципаль милек структурасын оптимальләштерү;

4) хужаłyk жәмғиятъләрендә муниципаль учреждениеләренә мәлкәти комплексларыннан, муниципаль берәмлекнән акцияләр өлешиләреннән (пакетларыннан) керемнәр алу;

5) предприятиеләргә һәм учреждениеләргә муниципаль мәлкәтне беркетү шартларының үтәлешен тикшереп тору, аны ышанычлы идарәгә тапшыру, түләүсез (ашыгыч) файдалануга, арендага, тотуга (хезмәт күрсәтүгә) h.b. шулай ук сату-алу шартнамәләренән, муниципаль мәлкәтне хосусыйлаштыру планнарының үтәлешен тикшереп тору;

6) муниципаль милеккә ия булу, алардан файдалану, идарә итү һәм аның белән эш итүнең хокукый базасын камилләштерү, муниципаль мәлкәт белән нәтижәле идарә итүне, идарә итүне һәм эш итүне, базар инфраструктурасын һәм икътисадның дәүләтнеке булмаган секторын үстерүне тәэммин итә торган кирәkle оештыру һәм финанс шартларын формалаштыру;

7) муниципаль мәлкәтне һәм аның хәрәкәтен өлешиләп исәпкә алу;

8) Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукый актлар нигезендә башка бурычлар.

3. Муниципаль милекне формалаштыру

3.1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль района Урыс авыл жирлегенән муниципаль милек исәбе муниципаль милек реестрында алыш барыла, ул муниципаль милектәге исәпкә алу объектлары (биналар, корылмалар, күчемле мәлкәт, жир кишәрлекләре) турында мәгълүматны чагылдыра.

Муниципаль милек реестрына объектлар Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль района Урыс авыл жирлеге башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча кертелә:

1) Россия Федерациясенә дәүләт милкен федераль милеккә, Татарстан Республикасы дәүләт милкенә һәм муниципаль милеккә билгеләгәндә, гамәлдәге Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән тубәндәгеләрдә:

- федераль милек объектларын Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» муниципаль милкенә тапшыру,

- Татарстан Республикасы дәүләт милке объектларын Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» муниципаль милкенә тапшыру;

2) яңа төзелгән объектларны муниципаль берәмлек бюджеты акчалары исәбеннән файдалануга тапшырганда;

3) граждан-хокукый алыш-бирешләр нәтижәсендә мөлкәт сатып алганда (сату-алу шартнамәләре нигезендә, менла, бүләк) яисә Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында каралган башка алыш-бирешләр нәтижәсендә;

4) муниципаль милектән файдалану нәтижәсендә продукция, жиләк-җимеш һәм керемнәр алу юлы белән;

5) хужасыз күчесез әйберләрне муниципаль милек дип тану турындагы суд карапы нигезендә.

4. Муниципаль мөлкәт милекчесенең вәкаләтләре

4.1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге башкарма комитеты үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль милек белән идарә итүне гамәлгә ашыручи дайми эшләүче жирле үзидарә органы булып тора, шул исәптән Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» МБ милкендәге жир кишәрлекләре белән.

4.2. Муниципаль мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен билгеләү Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге башкарма комитеты компетенциясендә.

4.3. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге башкарма комитеты Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставы нигезендә муниципаль мөлкәткә ия, файдалана, идарә итә һәм аның белән идарә итә.

4.4. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның “Урыс авыл жирлеге” МБ территориясендәгә предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән муниципаль милеккә идарә итү, үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Советы билгеләгән тәртип нигезендә үз вәкаләтләре чикләрендә:

- гамәлдәге федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке уставы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.5. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты вәкаләтләренә керә:

- үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль милек объектлары белән идарә итүне һәм эш итүне гамәлгә ашыру;

- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс

авыл жирлеге» муниципаль милек объектлары реестрын алып бару;

- муниципаль мөлкәттән файдалану нәтижәлелегенә анализ ясав;
- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның «Урыс авыл жирлеге» муниципаль мөлкәтен хосусыйлаштыруның фаразлау планын гамәлгә ашыру;
- хосусыйлаштырыла торган предприятиеләр, оешмалар мөлкәте составын булдыру;
- муниципаль мөлкәткә инвентарьлаштыру үткәрү;
- мөлкәтне сату буенча ачык аукцион торглар оештыру һәм уздыру;
- биләү һәм (яисә) файдалану хокукларының муниципаль мөлкәткә карата күчүен күздә тоткан шартнамәләр төзү хокукуна ачык конкурслар оештыру һәм уздыру;
- муниципаль казна мөлкәтен арендага бирученең хокукларын гамәлгә ашыру;
- муниципаль милек белән ышанычлы идарә итү, арендага бирү, түләүсез (тиз арада) файдалану, карап тоту (хезмәт күрсәтү), муниципаль милек белән ышанычлы идарә шартнамәләренең, муниципаль милеккә карата ия булу һәм (яки) файдалану хокукларын күчерүне күздә тоткан башка шартнамәләренең үтәлешен контролльдә тотуны гамәлгә ашыру;
- муниципаль мөлкәтне оператив идарә итү хокукунда беркетү, түләүсез (вакытлыча) файдалануга тапшыру, муниципаль мөлкәтне ышанычлы идарә итүгә, карап тотуга (хезмәт күрсәтүгә) тапшыру, шулай ук аның сакланышын һәм нәтижәле файдалануын тикшереп тору;
- муниципаль мөлкәтне алга таба куллану өчен яраклы булмаган санны юкка чыгару;
- бурычлы муниципаль предприятиеләренең эшчәнлеге турындагы мәсьәләләрне хәл иткәндә милекченең мәнфәгатьләрен тәкъдим итү;
- милекнәң катнаш рәвеше булган акционер жәмғиятләренең идарә органнарында мәнфәгатьләрне тапшыру;
- Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты күрсәтмәсе нигезендә муниципаль мөлкәтне залогка тапшыру.

5. Муниципаль мөлкәтне исәпкә алу

5.1. Муниципаль милекне исәпкә алу муниципаль милек реестрын алып бару юлы белән башкарыла.

5.2. Муниципаль милек реестрында исәпкә алу объектлары булып тора:

- муниципаль милектәге күчемсез мөлкәт (бина, төзелеш, корылма яисә төгәлләнмәгән төзелеш объекты, жир кишәрлеге, торак, торак булмаган бина яисә жир белән бәйле башка ныклы бәйләнешле объект, аны ярашлы зыяннан башка билгеләү мөмкин түгел, яисә закон тарафыннан күчемсез мөлкәткә кертелгән башка мөлкәт);
- муниципаль милектәге күчемле мөлкәт, акцияләр, хужалык жәмғиятенең яисә ширкәтнең устав (жыелма) капиталындагы өлешләр (кертемнәр) йә күчемсез мөлкәткә карамаган башка милек, аның бәясе

тиешле муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары каараларында билгеләнгән күләмнән артып китә, шулай ук автоном һәм бюджет муниципаль учреждениеләренә беркетелгән һәм «Автономияле учреждениеләр турында» 2006 елның 3 ноябрендәге №174-ФЗ Федераль закон нигезендә билгеләнгән аеруча кыйммәтле кучемле мөлкәт.

5.3. Гамәлдәге законнар нигезендә һәм тәртиптә сатып алынган муниципаль милек аны сатып алган (файдалануга тапшырган) көннән бер ай вакыт эчендә муниципаль милек реестрына кертелгән булырга тиеш.

5.4. Муниципаль учреждениеләр, шулай ук муниципаль мөлкәт объектларына ия юридик һәм физик затлар ел саен Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районнының Урыс авыл жирлеге Башкарма комитетына үзгәрешләр кертелгәннән соң исәпкә алу объектларының күрсәткечләрен үзгәрту турындагы белешмәләрне тапшырырга тиеш.

5.5. Муниципаль мөлкәт тарафыннан аны муниципаль милек реестрына керткәнче боерыклар рөхсәт ителми.

5.6. Муниципаль милекне исәпкә алу Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 2011 елның 30 августындагы №424 «Жирле үзидарә органнарының муниципаль милек реестрларын алыш бару тәртибен раслау турында» гы боерыгы нигезендә алыш барыла.

5.7. Муниципаль милек объектларыннан файдалануны алар бирелгән максатлар нигезендә тикшереп торуны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районнының Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты башкара.

6. Муниципаль милек белән килешүләр төзү

6.1. Муниципаль милеккә карата гражданлык законнарына каршы килми торган килешүләр булырга мөмкин:

- 1) сату-алу;
- 2) алышу;
- 3) түләүсез тапшыру;
- 4) арендалар;
- 5) залог;
- 6) түләүсез (ашыгыч) файдалануга;
- 7) ышанычлы идарә итү;
- 8) эчтәлеге (хезмәт күрсәтү);
- 9) концессион килешүләр;
- 10) әйбер хокукларын билгеләү, үзгәртү һәм туктату белән бәйле башка килешүләр.

7. Муниципаль милек объектларын түләүсез файдалануга тапшыру

7.1 Муниципаль мөлкәттән түләүсез файдалану шартнамәләрен төзү гамәлдәге законнар нигезендә конкурслар уздыру нәтижәләре буенча гына гамәлгә ашырыла.

Муниципаль мөлкәт федераль законнарда билгеләнгән очракларда торглар үткәрмичә түләүсез файдалануга бирелергә мөмкин.

7.2. Муниципаль мөлкәтне түләүсез файдалануга тапшыру турындагы

каар Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Урыс авыл жирлеге Башкарма комитетының хокукий акты тарафыннан кабул ителә.

7.3. Муниципаль милектән түләүсез файдалану шартнамәсе буенча суд каарын Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты тапшыра.

7.4. Түләүсез файдалану шартнамәсенең гамәлдә булу вакыты Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Урыс авыл жирлеге Башкарма комитетының хокукий акты белән билгеләнә.

7.5. Түләүсез файдалану шартнамәсе гамәлдә булу тәмамлангач, муниципаль милекне алга таба куллану турында каар Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Урыс авыл жирлеге Башкарма комитетының хокукий акты белән кабул ителә.

8. Муниципаль залог фондын төзү hәм алардан файдалану тәртибе

8.1. Муниципаль инвестиция программаларын hәм активлар проектларын тәэммин итү максатларында төзелгән кредит шартнамәләре буенча муниципаль берәмлекнәң йөкләмәләрен үтәүне тәэммин итү муниципаль залог фондының төп билгеләнеше булып тора. Элеге пунктта каралган башка максатларда кредит шартнамәләрен төзү рөхсәт ителми.

8.2. Муниципаль залог фонды объектлары муниципаль милек, шул исәптән күчемсез милек, hәм (яки) әйләнештән алынган мөлкәттән, шулай ук башка затка закон белән тыелган таләпләрдән hәм хокуклардан тыш, мөлкәт хокуклары (таләпләр) булырга мөмкин.

Залог фондына түбәндәге муниципаль объектлар кертелергә мөмкин:

- 1) күчемсез милек объектлары, мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният объектларыннан тыш (шул исәптән мәгариф оешмалары, мәдәният hәм сәламәтлек саклау оешмалары карамагындағы биналар hәм корылмалар);
- 2) Хужалык жәмғиятъләренең устав капиталларында пакетлар (өлешләр, кертемнәр);
- 3) күчемле милек.

Муниципаль залог фондының барлық объектлары муниципаль милек булып тора.

Муниципаль залог фонды объектлары исемлеге Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Урыс авыл жирлеге Советы каары белән раслана.

8.3. Муниципаль салым фонды объектларын бәяләү гамәлдәге законнар нигезендә бәйсез бәяләү оешмасы тарафыннан башкарыла.

9. Муниципаль мөлкәт тапшыру

Ышанычлы идарәгә

9.1. Оператив идарәдәге объектлардан тыш, муниципаль мөлкәт ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин.

9.2. Муниципаль мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәләрен төзү конкурслар яисә аукционнар уздыру нәтижәләре буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль мөлкәт федераль законнарда билгеләнгән очракларда торглар үткәрмичә генә ышанычлы идарәгә тапшырылырга мөмкин.

9.3. Муниципаль мөлкәтне ышанычлы идарәгә тапшыру турыйндағы карап Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

9.4. Ышанычлы идарәгә тапшырылган мөлкәткә ия булу аркасында барлыкка килә торган жиләк-жимеш һәм керемнәр, ышаныч белән идарә иту шартнамәсендә билгеләнгән чикләрдә һәм шартларда, бюджетка күчерелергә тиеш.

10. Муниципаль мөлкәт исемлеге

10.1. Муниципаль мөлкәт исемлеге төп фондларны исемлекләү тәртибе һәм муниципаль милектәге объектларны туктатылган яисә (һәм) гамәлгә ашырылмаган төзү чыгымнары турыйндағы Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

10.2. Эксплуатацияләү өчен яраклы булмаган муниципаль мөлкәт исемлеген Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Урыс авыл жирлегенең Башкарма комитеты төп фондларны исәптән чыгару тәртибе турыйндағы нигезләмәдә курсәтелгән гаризага күшымта итеп бирелгән документлар һәм муниципаль милектәге объектларны туктатылган яисә (һәм) гамәлгә ашырылмаган төзелеш чыгымнары нигезендә гамәлгә ашыра.

11. Бүләкләнә торган мөлкәтне муниципаль милеккә алу (иганә)

11.1. Бүләк алу (бүләктән баш тарту) турыйндағы каарны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты кабул итә.

11.2. Мөрәҗәгатьне иганә ясаганда, билгеләнгән билгеләнүгә ярашлы рәвештә файдалану шарты белән, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты иганә салынган мөлкәттән файдалану буенча барлык операцияләрне аерым исәпкә ала.

12. Муниципаль мөлкәтне дәүләт милкенә тапшыру, муниципаль берәмлекләр арасында

12.1. Муниципаль мөлкәтне дәүләт милкенә тапшыру муниципаль берәмлек тарафыннан норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

12.2. Муниципаль берәмлекләр арасында муниципаль мөлкәт тапшыру федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, норматив хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Хужасыз милеккә муниципаль милек хокукин тану кучемсез әйбер

13.1. хужасыз күчемсез әйберләр Татарстан Республикасы Минзәлә

муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты гаризасы буенча күчемсез мөлкәткә хокукны дәүләт теркәвенә алучы орган тарафынан исәпкә алына.

13.2. Хужаңыз күчемсез әйбер исәпкә куелган көннән соң бер ел узгач, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты әлеге әйбергә муниципаль милек хокукун тану турында дәгъва гаризасы белән судка мөрәжәгать итә.

13.3. Суд карары муниципаль милекнең күчемсез милеккә хокукун дәүләт теркәвенә алу һәм муниципаль милек реестрына керту өчен нигез булып тора.

14. Муниципаль мөлкәтнең идарә, эш итү һәм аңа ия булуын тикшереп тору

14.1. Муниципаль мөлкәт идарәсен һәм аның күрсәтмәсен тикшереп тору Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

14.2. Муниципаль мөлкәткә ия булуны һәм алардан файдалануны тикшереп тору Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан тикшерүләр үткәру регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

14.3. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районның Урыс авыл жирлеге Башкарма комитеты муниципаль учреждениеләр, шулай ук башка юридик затлар эшчәнлегенә гамәлдәге законнар қысаларында муниципаль мөлкәтне билгеләү һәм аның сакланышыннан файдалануны тикшереп тору өлешендә документлар һәм башка тикшерүләр билгели һәм үткәрә.

14.4. Муниципаль учреждениеләр, башка юридик затлар житәкчеләре муниципаль мөлкәт белән эш итүнең барышы турында кирәклө документлар һәм белешмәләр тапшырырга тиеш.